Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An Ardteistiméireacht 2020

Aistriúchán
Ar Scéim Mharcála

EALAÍN

Ardleibhéal

Nóta do mhúinteoirí agus do scoláirí faoi úsáid na scéimeanna marcála foilsithe

Níl na scéimeanna marcála a fhoilsíonn Coimisiún na Scrúduithe Stáit ceaptha lena n-úsáid mar cháipéisí astu féin. Is áis riachtanach iad ag scrúdaitheoirí a théann faoi oiliúint i léirléamh agus i gcur i bhfeidhm ceart na scéime. Mar chuid den oiliúint sin, as measc rudaí eile, déantar samplaí d'obair na scoláirí a mharcáil agus déantar plé ar na marcanna a bhronntar, mar mhaithe le cur i bhfeidhm ceart na scéime a shoiléiriú. Déanann Scrúdaitheoirí Comhairleacha monatóireacht ar obair na scrúdaitheoirí ina dhiaidh sin le cinntiú go gcuirtear an scéim mharcála i bhfeidhm go comhleanúnach agus go beacht. Bíonn an Príomhscrúdaitheoir i bhfeighil an phróisis agus is gnách go mbíonn Príomhscrúdaitheoir Comhairleach ag cuidiú leis. Is é an Príomhscrúdaitheoir an t-údarás deiridh i dtaca le cé acu a cuireadh an scéim mharcála i bhfeidhm i gceart ar aon phíosa d'obair iarrthóra nó nár cuireadh.

Is cáipéisí oibre na scéimeanna marcála. Cé go n-ullmhaítear dréachtscéim mharcála roimh an scrúdú, ní chuirtear bailchríoch uirthi go dtí go gcuireann scrúdaitheoirí i bhfeidhm ar obair iarrthóirí í agus go dtí go mbailítear agus go meastar an t-aiseolas ó na scrúdaitheoirí uile, i bhfianaise raon iomlán na bhfreagraí a thug na hiarrthóirí, leibhéal foriomlán deacrachta an scrúdaithe agus an ghá le comhleanúnachas caighdeán a choimeád ó bhliain go bliain. Aistriúchán ar an scéim chríochnaithe atá sa cháipéis fhoilsithe seo, mar a cuireadh i bhfeidhm ar obair na n-iarrthóirí uile í.

Is cóir a nótáil i gcás scéimeanna ina bhfuil freagraí nó réitigh eiseamláireacha nach bhfuil sé i gceist a chur in iúl go bhfuil na freagraí ná na réitigh sin uileghabhálach. D'fhéadfadh sé go bhfuil leaganacha éagsúla nó malartacha ann a bheadh inghlactha freisin. Ní mór do na scrúdaitheoirí tuillteanas gach freagra a mheas agus téann siad i gcomhairle lena Scrúdaitheoirí Comhairleacha nuair a bhíonn amhras orthu.

Scéimeanna Marcála san am atá le teacht

Ní cóir talamh slán a dhéanamh d'aon rud a bhaineann le scéimeanna marcála san am atá le teacht bunaithe ar scéimeanna a bhí ann cheana. Cé go mbíonn na bunphrionsabail mheasúnachta mar an gcéanna, is féidir go mbeadh athrú ar shonraí marcála cineál áirithe ceiste i gcomhthéacs na páirte a bheadh ag an gceist sin sa scrúdú foriomlán bliain áirithe ar bith. Bíonn sé de fhreagracht ar an bPríomhscrúdaitheoir bliain áirithe ar bith a dhéanamh amach cén tslí is fearr a chinnteoidh go measfar obair na n-iarrthóirí go cothrom agus go cruinn, agus go gcoimeádfar caighdeán comhleanúnach measúnachta ó bhliain go bliain. Dá réir sin, d'fhéadfadh gnéithe de struchtúr, de mhionsonraí agus de chur i bhfeidhm na scéime marcála in ábhar áirithe athrú ó bhliain go bliain gan rabhadh.

Stair agus Léirthuiscint na hEalaíne

150 Marc

Roinn I – An Ealaín in Éirinn

C.1		Marcanna	Nótaí
A	Plé ar an ráiteas agus **dhá** shampla ainmnithe.	**10**	5 mharc as an bplé, 5 mharc le haghaidh ainmneacha (3/2).
B	Cur síos agus plé ar dhéantúsán **a haon:** tagair d'fhoirm, d'fheidhm, do theicnící agus do mhaisiú.	**10**	
C	Cur síos agus plé ar dhéantúsán **a dó:** tagair d'fhoirm, d'fheidhm, do theicnící agus do mhaisiú.	**10**	
D	Cur síos gairid agus plé ar cá háit agus cén chaoi ar aimsigh daoine na Cré-umhaoise a gcuid amhábhar.	**10**	
E	Sceitsí.	**10**	
	Iomlán.	**50**	

C.2		Marcanna	Nótaí
A	Plé ar an ráiteas agus cur síos agus plé ar **Ghallán an Tuair Rua** le tagairt d'fhoirm agus d'fheidhm.	**15**	
B	Plé ar an ráiteas agus cur síos agus plé ar **Ghallán an Tuair Rua** le tagairt do theicnící clochadóireachta agus do mhaisiúchán.	**15**	
C	Cur síos agus plé achomair ar shampla ainmnithe **amháin** eile de shnoíodóireacht chloiche ón tréimhse chéanna in Éirinn.	**15**	5 mharc as an ainm, 10 marc as an gcur síos agus as an bplé.
D	Sceitsí.	**5**	2 mharc as an léaráid a tugadh, 3 mharc as sampla eile.
	Iomlán.	**50**	

C.3		Marcanna	Nótaí
A	Plé ar an ráiteas.	**10**	
B	Cur síos agus plé a dhéanamh ar an léaráid a thugtar le tagairt d'ábhar agus d'íomhánna.	**10**	
C	Cur síos agus plé a dhéanamh ar an léaráid a thugtar le tagairt don ornáidiú agus do dhathanna.	**10**	
D	Ainm agus cur síos agus plé achomair ar lámhscríbhinn Éireannach ainmnithe **amháin** eile.	**15**	5 mharc as an ainm, 10 marc as an gcur síos agus as an bplé.
E	Sceitsí.	**5**	2 mharc as an léaráid a tugadh, 3 mharc as sampla eile.
	Iomlán.	**50**	

C.4		Marcanna	Nótaí
A	Plé ar an ráiteas a thugtar agus sampla ainmnithe **amháin** d'ailtireacht Phallaidiach na hÉireann.	**10**	5 mharc as an ainm, 5 mharc as an bplé.
B	Cur síos agus plé ar d'fhoirgneamh roghnaithe le tagairt don ailtire, do na gnéithe ailtireachta agus don mhaisiúchán inmheánach.	**15**	
C	Cur síos agus plé achomair ar shampla ainmnithe **amháin** eile d'ailtireacht Sheoirseach in Éirinn.	**15**	5 mharc as an ainm, 10 marc as an gcur síos agus as an bplé.
D	Sceitsí.	**10**	
	Iomlán.	**50**	

C.5		Marcanna	Nótaí
A	Plé ar an ráiteas le tagairt do '**Snámh na Life**': ábhar agus comhdhéanamh.	**15**	
B	Plé ar an ráiteas le tagairt do '**Snámh na Life**': stíl agus teicnící.	**15**	
C	Cur síos agus plé achomair ar phéintéireacht ainmnithe **amháin** eile le Jack B. Yeats.	**15**	5 mharc as an ainm, 10 marc as an gcur síos agus as an bplé.
D	Sceitsí.	**5**	2 mharc as an léaráid a tugadh, 3 mharc as sampla eile.
	Iomlán.	**50**	

C.6		Marcanna	Nótaí
A	Plé ar an ráiteas le tagairt do '**Fionn Mac Cumhaill agus a Chúnna**'**:** ábhar agus comhdhéanamh/foirm.	**15**	
B	Plé ar an ráiteas le tagairt do '**Fionn Mac Cumhaill agus a Chúnna**'**:** bunábhair agus suíomh.	**15**	
C	Cur síos agus plé achomair ar shaothar ainmnithe **amháin** eile atá bunaithe ar mhiotaseolaíocht agus finscéalta na hÉireann.	**15**	5 mharc as an ainm, 10 marc as an gcur síos agus as an bplé.
D	Sceitsí.	**5**	2 mharc as an léaráid a tugadh, 3 mharc as sampla eile.
	Iomlán.	**50**	

C.7		Marcanna	Nótaí
A	Cur síos agus plé ar shaothar an ealaíontóra/dearthóra roghnaithe.	**10**	
B	Plé mionsonraithe ar shaothar ainmnithe **a haon** agus tagairt don ábhar / feidhm, don stíl, do na meáin / bunábhair, do na teicníochtaí, agus do na tionchair.	**15**	5 mharc as an ainm, 10 marc as an gcur síos agus as an bplé.
C	Plé mionsonraithe ar shaothar ainmnithe **a dó** agus tagairt don ábhar / fheidhm, don stíl, do na meáin / bunábhair, do na teicníochtaí, agus do na tionchair.	**15**	5 mharc as an ainm, 10 marc as an gcur síos agus as an bplé.
D	Sceitsí.	**10**	
	Iomlán.	**50**	

Roinn II – Ealaín na hEorpa (1000 AD – An Lá Inniu)

C.8		Marcanna	Nótaí
A	Plé ar an ráiteas le tagairt d'eaglais nó d'ardeaglais Ghotach ainmnithe **amháin**.	**10**	5 mharc as an ainm, 5 mharc as plé ar an ráiteas.
B	Cur síos agus plé ar an eaglais nó ar an ardeaglais Ghotach roghnaithe le tagairt don struchtúr, don leagan amach agus don mhaisiúchán dealbhóireachta.	**20**	
C	Cur síos agus plé achomair ar thábhacht na gloine daite sa ré Ghotach.	**10**	
D	Sceitsí.	**10**	
	Iomlán.	**50**	

C.9		Marcanna	Nótaí
A	Plé ar an ráiteas.	**10**	
B	Cur síos agus plé ar '**Cath San Romano**' le tagairt don ábhar agus don chomhdhéanamh.	**10**	
C	Cur síos agus plé a dhéanamh ar '**Cath San Romano**' le tagairt do na teicnící agus do láimhseáil na fíorach daonna.	**10**	
D	Cur síos agus plé achomair ar shaothar ainmnithe **amháin** eile le Paulo Uccello.	**15**	5 mharc as an ainm, 10 marc as an gcur síos agus as an bplé.
E	Sceitsí.	**5**	2 mharc as an léaráid a tugadh, 3 mharc as sampla eile.
	Iomlán.	**50**	

C.10		Marcanna	Nótaí
A	Plé ar an ráiteas.	**10**	
B	Plé ar '**Pietá**' ag tagairt d'ábhar agus do chomhdhéanamh.	**10**	
C	Plé ar '**Pietá**' le tagairt do theicnící agus do láimhseáil na fíorach daonna.	**10**	
D	Cur síos agus plé achomair ar shaothar ainmnithe **amháin** eile le Michelangelo.	**15**	5 mharc as an ainm, 10 marc as an gcur síos agus as an bplé.
E	Sceitsí.	**5**	2 mharc as an léaráid a tugadh, 3 mharc as sampla eile.
	Iomlán.	**50**	

C.11		Marcanna	Nótaí
A	Plé ar an ráiteas le tagairt do '**Na hAmbasadóirí**': ábhar agus comhdhéanamh.	**15**	
B	Plé ar an ráiteas le tagairt don stíl, do **'Na hAmbasadóirí':** stíl, teicnící agus láimhseáil na fíorach daonna.	**15**	
C	Cur síos agus plé achomair ar shaothar ainmnithe **amháin** eile le Hans Holbein.	**15**	5 mharc as an ainm, 10 marc as an gcur síos agus as an bplé.
D	Sceitsí.	**5**	2 mharc as an léaráid a tugadh, 3 mharc as sampla eile.
	Iomlán.	**50**	

C.12		Marcanna	Nótaí
A	Plé ar an ráiteas.	**10**	
B	Plé ar '**Tráthnóna Domhnaigh ar Oileán La Grande Jatte – 1884**' le tagairt d'ábhar agus do chomhdhéanamh.	**10**	
C	Plé ar '**Tráthnóna Domhnaigh ar Oileán La Grande Jatte – 1884**' le tagairt do dhath, do stíl agus do theicnící.	**10**	
D	Cur síos agus plé achomair ar shaothar ainmnithe **amháin** eile le Seurat.	**15**	5 mharc as an ainm, 10 marc as an gcur síos agus as an bplé.
E	Sceitsí.	**5**	2 mharc as an léaráid a tugadh, 3 mharc as sampla eile.
	Iomlán.	**50**	

C.13		Marcanna	Nótaí
A	Pictiúr ainmnithe le Salvador Dalí.	**5**	
B	Plé ar an ráiteas le tagairt don phictiúr roghnaithe: ábhar agus comhdhéanamh.	**10**	
C	Plé ar an ráiteas le tagairt don phictiúr roghnaithe: stíl, dath agus teicnící.	**10**	
D	Cur síos agus plé achomair ar shaothar ainmnithe **amháin** eile le Dalí.	**15**	5 mharc as an ainm, 10 marc as an gcur síos agus as an bplé.
E	Sceitsí.	**10**	
	Iomlán.	**50**	

C.14		**Marcanna**	**Nótaí**
A	Ainm an tsaothair roghnaithe.	**5**	
B	Cur síos agus plé ar an saothar atá roghnaithe le tagairt don ealaíontóir, don ábhar, don stíl, don chomhdhéanamh/foirm, do na bunábhair, do na teicnící agus don ré ina ndearnadh an saothar.	**20**	
C	Cur síos agus plé achomair ar shaothar **amháin** eile leis an ealaíontóir atá roghnaithe agat.	**15**	5 mharc as an ainm, 10 marc as an gcur síos agus as an bplé.
D	Sceitsí.	**10**	
	Iomlán.	**50**	

C.15		**Marcanna**	**Nótaí**
A	Plé ar fhorbairt na stíle nó na gluaiseachta ealaíne roghnaithe.	**10**	
B	Cur síos ar phríomhthréithe na stíle nó na gluaiseachta ealaíne atá roghnaithe agat.	**10**	
C	Cur síos agus plé ar shaothar ainmnithe **amháin** le healaíontóir ainmnithe a bhfuil a s(h)aothar ina shampla tipiciúil den stíl nó den ghluaiseacht seo.	**20**	5 mharc as an saothar ainmnithe, 5 mharc as an ealaíontóir ainmnithe, 10 marc as an gcur síos agus as an bplé.
D	Sceitsí.	**10**	
	Iomlán.	**50**	

Roinn III – Léirthuiscint na hEalaíne

C.16		Marcanna	Nótaí
A	Ainm gailearaí, músaeim nó ionad léirmhíniúcháin roghnaithe agus plé ar an ráiteas.	**10**	5 mharc as an ainm, 5 mharc as an bplé.
B	Cur síos ar **dhá** dhéantúsán ainmnithe agus ar conas a chuir rochtain ar agus eolas faoi na déantúsáin sin le do chuid foghlama.	**15**	5 mharc as na déantúsáin ainmnithe (3/2), 5 mharc as an gcur síos, 5 mharc as an bplé.
C	Breac-chuntas ar na dúshláin a bhaineann leis na hearraí seo a leanas a chur i láthair le haghaidh taispeántais.	**15**	5/5/5
D	Sceitsí.	**10**	
	Iomlán.	**50**	

C.17		Marcanna	Nótaí
A	Plé ar an ráiteas le tagairt don léaráid a thugtar: coincheapa agus ábhair.	**15**	
B	Plé ar an ráiteas le tagairt don léaráid a thugtar: dath agus tionchar físiúil.	**15**	
C	Breac-chuntas achomair ar do choincheapa amhairc i gcomhair píosa ealaíne inchaite bunaithe ar stíl ealaíne a bhfuil staidéar déanta agat uirthi. Fáthanna le do chinntí deartha.	**15**	
D	Sceitsí.	**5**	
	Iomlán.	**50**	

C.18		Marcanna	Nótaí
A	Plé ar an ráiteas le tagairt don léaráid a thugtar: scála agus bunábhair.	**15**	
B	Plé ar an ráiteas le tagairt don léaráid a thugtar: dath agus tionchar físiúil.	**15**	
C	Breac-chuntas achomair ar do choincheapa amhairc i gcomhair mórthaibhsiú 'ealaíon sráide' a cheiliúrann oidhreacht ealaíne na hÉireann. Fáthanna le do chinntí deartha.	**15**	
D	Sceitsí.	**5**	
	Iomlán.	**50**	

C.19		Marcanna	Nótaí
A	Plé ar an ráiteas le tagairt don léaráid a thugtar: foirm agus dath.	**15**	
B	Plé ar an ráiteas le tagairt don léaráid a thugtar: stíl agus bunábhair.	**15**	
C	Breac-chuntas achomair ar do choincheapa amhairc i gcomhair píosa troscáin inbhuanaithe a bheadh oiriúnach le haghaidh seomra páiste. Fáthanna le do chinntí deartha.	**15**	
D	Sceitsí.	**5**	
	Iomlán.	**50**	

C.20		Marcanna	Nótaí
A	Físchluiche ainmnithe.	**5**	
B	Plé ar an ráiteas agus ar an bhfíschluiche roghnaithe le tagairt don choincheap agus do dhearadh na gcarachtar.	**10**	
C	Plé ar an ráiteas agus ar an bhfíschluiche roghnaithe le tagairt do dhearadh na timpeallachta.	**10**	
D	Breac-chuntas achomair ar do choincheapa amhairc i gcomhair físchluiche oideachasúil atá bunaithe ar ghailearaí ealaíne nó músaem. Fáthanna le do chinntí deartha.	**15**	
E	Sceitsí.	**10**	
	Iomlán.	**50**	